



MEMÒRIA D'ACTIVITATS

CURS 2015-2016

Juliol 2016

A la memòria d'aquest curs hem de situar com un element fonamental per nosaltres la consecució de la **confluència orgànica entre les Fundacions Emili Darder i Ateneu Pere Mascaró**.

La col·laboració de les dues fundacions comença pràcticament des del propi naixement de l'Ateneu Pere Mascaró el setembre del 2010. L'organització de conferències i debats conjunts ha sigut una constant, així com de jornades i sobre tot la participació en l'edició i distribució de l'Altra Mirada, tasca de la que s'encarrega un Consell de Redacció format per companys i companyes de les dues fundacions des del número 14 de la revista.

Aquesta activitat conjunta ha duit al convenciment que és absolutament necessari sumar esforços i potenciar sinergies comunes per donar un bot qualitatiu en la construcció d'un instrument que doni continuïtat a la feina feta fins ara per cada una de les dues fundacions i que sigui capaç d'afrontar els reptes que el present i el futur del País ens demanden.

Amb el convenciment que no té cap sentit que dues fundacions que tenen els mateixos objectius i se situen dins l'espai polític i social de l'esquerra, de l'ecologisme, del feminisme i del sobiranisme no unifiquin els seus esforços, convençudes alhora que la unió de recursos humans, econòmics i materials suposarà més una multiplicació que una simple suma.

En el Pla Estratègic aprovat per l'Ateneu Pere Mascaró a la seva assemblea de col·laboradors del passat mes de juliol ja s'apostava de forma decidida per construir un sol instrument i a l'assemblea del 9 de setembre, també celebrada a Can Alcover, se decideix donar un fort impuls a aquest procés de confluència.

Els membres de les dues fundacions Antoni Marimon, Pere Sampol, Damià Pons, Lila Thomas, Miquel Rosselló i Josep Valero, treballen i consensuen un protocol de col·laboració que serà aprovat posterior per les dues fundacions.

L'idea central d'aquest protocol se resumeix en el següent paràgraf: **“el nostre País necessita impulsar “laboratoris d'idees”, que amb solvència i criteri sàpiguen afrontar l'anàlisi de la nostra pròpia realitat, avaluar les experiències que tant des de les institucions democràtiques progressistes com des de la societat civil es posin en marxa, aportar idees noves per construir projectes alternatius i abordar a fons la formació de quadres per construir i mantenir una societat futura”**.

Així mateix l'esmentat protocol estableix que les Fundacions coordinaran les seves activitats sense pressuposar que cada una per separat pugui dur a terme les accions que consideri oportunes. S'anomenarà un **Consell de**

les Fundacions format pels membres que ambdues fundacions consensuïn. Se constituirà un secretariat tècnic encarregat de portar les tasques quotidianes així com: de coordinar els espais de treball, gestionar l'agenda d'activitats i garantir el funcionament i el finançament.

Per últim defineix la forma d'organitzar la realització de les seves activitats que se duran a terme fonamentalment a través de grups de persones voluntàries que s'estructuren amb les següents àrees:

- **Àrea d'anàlisi i elaboració d'alternatives**, que per ara està formada pels següents espais de treball, sense perjudici que se'n puguin formar de nous, segons vagin creixent els projectes i hagi els mitjans materials i humans adequats:
 - **Espai per un nou model de desenvolupament.**
 - **Espai per la renovació i enfortiment del sindicalisme**
 - **Espai d'història**
 - **Espai de construcció nacional i sobirania**
 - **Espai per organitzar el bicentenari del naixement de Carlos Marx.**
- **Àrea de debat i divulgació**
- **Àrea de formació**
- **Àrea de relacions socio – polítiques**
- **Àrea de comunicació**
- **Àrea d'administració, organització i funcionament**

El protocol de col·laboració entre les Fundacions Emili Darder i Ateneu Pere Mascaró **se signa a la primera reunió del Consell de les Fundacions el dia 7 de maig** per part d'Antoni Marimon com a President de la Fundació Emili Darder i de Miquel Rosselló, President de l'Ateneu Pere Mascaró.

El Consell, que se reuneix de forma ordinària els primers dimecres de cada mes, queda format pel companys i companyes **Antoni Marimon, Miquel Rosselló, Lila Thomas, Josep Valero, Joan Colom, Antoni Verger, Salvador Colomer, David Jordi, Pilar Arnau, Alex Moll, M^a Antonia Carbonero, Andreu Caballero, Jaume Ribas, Catalina Bover, Biel Mayol, Biel Pérez, Maria Salleres, Antoni Llompart, Tomeu Carrió, Miquel Àngel Llauger i Antoni Lluís Trobat** .

Així mateix se constitueix **el Secretariat de Les Fundacions**, que se reuneix setmanalment i està **format per Lila Thomas, Antoni Ramis, Josep Valero, Miquel Rosselló i Joan Colom.**

Passem ara a donar compte de la relació d'activitats desenvolupades dins aquest curs, és a dir del setembre del 2015 al juliol del 2016. Activitats desenvolupades majoritàriament per les dues fundacions i sempre amb el coneixement i la complicitat tant de la Fundació Emili Darder com de

l'Ateneu Pere Mascaró. Presentem aquesta memòria amb els mateixos apartats del Pla de Feina de les Fundacions pel 2016 per facilitar el seguiment del grau de compliment del mateix:

1.- Àrea d'anàlisi de la realitat i elaboració d'alternatives.

Organitzat per espais de treball:

- Espai de treball per un nou model de desenvolupament.

Aquest espai de treball agafa la torxa del grup d'economia de l'Ateneu que des de fa temps hi participaven persones de la Fundació Emili Darder i d'altres sensibilitats de l'esquerra. Doncs bé, aquest espai constituït com a tal a les darreries de l'any passat, convençut de la importància del tema va decidir dedicar la part més important de la seva activitat els anys 2016 i 2017 a elaborar propostes i debatre obertament sobre un nou model de desenvolupament per les nostres Illes. Aquestes son les seves activitats durant aquest curs:

- Organitzar **les jornades: "Present i futur del nostre turisme"**. Si se vol parlar de nou model de desenvolupament s'ha de començar pel turisme pel pes que actualment té a la nostra economia i pel que continuarà tenint en el futur. Se celebraren **els dies 22 i 23 d'abril a l'arxiu del Regne de Mallorca**, amb la participació de representants de l'Administració, dels hotelers, dels representants dels habitatges vacacionals, de l'UIB, dels sindicats, del moviment ecologista i amb dues ponències interessantíssimes que aportaren la problemàtica turística Menorca i Formentera, deixant clar que no se pot parlar d'un sol model turístic a les Illes. Els moderadors de les dues taules rodones, Josep Valero i Antoni Reus elaboraren a posteriori unes conclusions del debat que estan penjades a www.ateneu.peremascaro.org. **Poguérem contar amb el Vicepresident del Govern i Conseller de Turisme i Recerca, en Biel Barceló per la cloenda de les jornades.**
- En Josep Valero, en representació de les Fundacions, va assistir al XV simposi sobre Renda Bàsica que s'organitza cada any i aquest fou els dies 12 i 13 de febrer a Badalona.
- Aquest espai ha participat molt directament en l'elaboració del sumari del N^o 50 de l'Altra Mirada que sortí a la llum, també en paper, el mes de maig.
- També ha participat en l'elaboració del programa de la primera Escola d'Estiu de les Fundacions, celebrada el 9 de juliol ai dedicada també a un nou model de desenvolupament.

- L'elaboració del document: **"Un nou model econòmic sostenible, competitiu, cooperatiu i inclusiu"** signat per les Fundacions Emili Darder, Ateneu Pere Mascaró i Gabriel Alomar i **presentat el 9 de maig a l'arxiu del Regne de Mallorca per part de Josep Valero i Carles Manera** amb una presència molt significativa de públic ha estat una de les tasques més importants de l'espai aquest curs. El document va tenir reso als mitjans de comunicació i el poden consultar al nº 50 de L'Altra Mirada www.laltramirada.cat.
 - Com a conseqüència de la tasca desenvolupada s'ha constituït el **Col·lectiu Alternatives**, format per persones de les distintes sensibilitats de l'esquerra que des de una visió plural se comprometen a treballar amb l'anàlisi de la nostra situació econòmica i en l'elaboració d'alternatives des de una òptica progressista i contraposada a les tesis neoliberals. Abans de l'estiu aquest Col·lectiu s'ha presentat als mitjans de comunicació i als representants de les Administracions.
- **Espai per la renovació i enfortiment del sindicalisme de classe.**

Aquest espai que ja treballava dins l'Ateneu Pere Mascaró com a grup de sindicalistes, s'ha dedicat fonamentalment a fer un anàlisi de les eleccions sindicals i ha confeccionat un mapa de la presència sindical a les empreses de les Illes. Materials imprescindibles per afrontar l'anàlisi crític del sindicalisme i organitzar el debat obert entre sindicalistes per repensar el sindicalisme del segle XXI, objectiu d'aquest espai de treball.

- **Espai d'Història.**

Des de principis de la tardor l'espai d'història té una gran activitat com estructura comuna de les dues fundacions i les tasques desenvolupades aquest curs son:

- Organitzar les **jornades "Mallorca davant el centralisme"**, en el marc dels actes organitzats per la comissió del tricentenari i més concretament **coincidint amb els 300 anys de la proclamació del decret de Nova Planta**. Les jornades se celebraren **el 20 i 21 de novembre del 2015 al local de l'UGT**, amb la participació de destacats ponents que destacaren els fets més característics del centralisme espanyolista vers Mallorca aquests tres-cents anys. Podreu trobar més informació a www.atenu.peremascaró.org. **Les jornades foren inaugurades pel Regidor de Cultura de l'Ajuntament de**

Palma en Miquel Perelló i el President de la Fundació Emili Darder Anton Marimon i clausurà les mateixes el President de l'Ateneu Pere Mascaró, Miquel Rosselló.

- També s'han començat les tasques de preparació de les segones jornades d'història del Moviment Obrer: "El moviment Obrer i les revolucions europees del 1917, a celebrar a la primavera del 2017.
- En el marc de la memòria històrica s'ha treballat en:

- La presentació revista Memòria antifranquista del Baix Llobregat i més concretament el seu número monogràfic sobre **guerra i repressió antifranquista a les Illes Balears, coordinat pel nostre company i historiador David Ginard**. Aquest acte s'organitzà conjuntament amb Memòria de Mallorca i se celebrà **el 3 de novembre a Can Alcover** amb la participació de M^a Antonia Oliver en nom de Memòria de Mallorca, David Ginard de l'espai d'història de les Fundacions i Agustina Merino, redactora de la revista del Baix Llobregat.

- Participar, en el marc unitari de la comissió 24 de febrer i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palma i el d'Inca en l'**acte d'homenatge anual a Emili Darder, Alexandre Jaume, Antoni Mateu i Antoni M^a Ques, el 28 de febrer al Mur de la Memòria**. Així com amb l'acte Republicà del 14 d'abril a la Plaça de Cort.

- Per últim l'espai d'història ha estat l'encarregat d'organitzar la conferència de l'acte de cloenda del curs celebrat a **Can Alcover el 20 de juliol**. L'objectiu era recordar els fets ocorreguts fa 80 anys el 18 de juliol del 1936. Ha **presentat l'acte David Ginard i ha intervingut l'historiador Pelai Pagés**.

- Així mateix s'han començat els tràmits per posar en marxa un "Centre de documentació sobre l'antifranquisme". S'han fet entrevistes molt profitoses amb el Conseller de Cultura del Consell de Mallorca, amb CCOO, amb Memòria de Mallorca i amb el Departament d'Història de l'UIB.

- I per últim s'ha començat a debatre l'idea de fer un vídeo sobre la història de l'antifranquisme a Mallorca.

- **Espai de construcció nacional i sobirania.**

Aquest espai neix en el marc de la confluència de les dues fundacions, **el forma un grup important de persones i el coordina el company Joan Colom**. Se marca com objectiu la preparació i organització del

simposi: Un esborrany de País. La construcció nacional a les Illes Balears del segle XXI. La primera fase que ja ha començat és la convocatòria pública i el més oberta possible per participar en l'elaboració de comunicacions que se debatrien en una segona fase a jornades de treball a celebrar el darrer trimestre de l'any. A principis del proper any els coordinadors de les cinc àrees proposades faran una tasca de síntesi amb l'elaboració d'un únic text que serà debatut públicament en una darrera fase: el simposi a celebrar a la propera primavera.

- **Espai per organitzar la commemoració del bicentenari del naixement de Carles Marx el 2018.**

Aquest espai s'ha constituït per **iniciativa del company Josep Traverso** per treballar amb els esdeveniments que s'haurien de celebrar en motiu del bicentenari del naixement de Karl Marx. Per ara s'està treballant en la elaboració d'articles sobre aquest tema que s'estan publicant mensualment a l'Altra Mirada

2.- Area de debat i divulgació.

Des d'aquesta àrea s'organitzen tertúlies, col·loquis, presentació de llibres, revistes i/o documentals, que no estan organitzats específicament per algun espai de treball concret.

Donem compta doncs dels actes celebrats dins aquest curs:

- El setembre del 2015 se complien cinc anys del naixement de l'Ateneu Pere Mascaró i amb aquest motiu s'organitzaren quatre actes pel Cinquè aniversari de l'Ateneu:
 - El primer acte del V aniversari fou **presentació del llibre "La opció reformista: Entre el despotismo i la revolució" de Andres Piqueras.** Inaugurà el cicle de l'aniversari en Miquel Rosselló, President de l'Ateneu Pere Mascaró. Presenta l'acte el professor Alex Miquel. El dia 24 de setembre. A Can Alcover
 - El segon acte fou una presentació i debat sobre **l'encíclica Laudato si del Papa Francesc. Presenta i modera el debat Maria Salleras. Intervenien M^a Lluisa Dubon, Pere Fullana i Pere Sampol.** El dia 8 d'octubre a Can Alcover.
 - El tercer acte: Un col·loqui sobre **els límits del creixement a les nostres Illes.** Presenta i modera Joep Valero. **Intervenien: Ivan Murray i Carles Manera.** El dia 28 d'octubre. A Can Alcover.
 - El tercer acte tractà de **la campanya Free Otegui** i un debat sobre la situació a Euskadi. **Presenta i modera Miquel Rosselló.**

Intervé: Floren Aoiz, president de la Fundació Iratzar. El dia 11 de novembre. A Can Alcover.

- Amb el format de tertúlies se celebrà:
 - **Un debat sobre autoconsum energètic.** Organitzat amb la col·laboració de la Xarxa per un nou model energètic. **Presenten i moderen el debat Pere Sampol i Alex Duran. Intervé Jorge Morales (explicar qui és) .** El dia 18 de febrer a Flassaders.
- Dins aquest curs s'ha posat en marxa un Cicle de debats amb el títol de: Crisi de l'estat espanyol: Alternatives. S'han celebrat aquest actes:
 - Presenta el cicle Miquel Rosselló, President de l'Ateneu Pere Mascaró. El primer acte és sobre **la reforma constitucional inviable. Presenta i modera el debat Bernat Riutort, Professor de l'UIB. Intervé el catedràtic de la Universitat de Sevilla Xavier Pérez Royo.** El 23 de febrer al Club Diario de Mallorca.
 - El segon acte té el nom de: **La crisi de l'estat espanyol vist des d'Euskal Herria. Presenta i modera el debat Miquel Rosselló, President de l'Ateneu Pere Mascaró. Intervé Oskar Matute protaveu de EH Bildu al Parlament Basc.** El 10 de maig al Club Diario de Mallorca
- Amb el format de presentació de llibre i/o revistes s'organitzen:
 - La presentació del llibre **Amor i Capital de Mary Gabriel. Presenta i modera el debat Josep Traverso.** El 28 d'abril a la llibreria Drac Màgic.
 - La presentació de la Revista "Género, juventud y compromiso", amb la col·laboració de l'Institut Balear de la Dona. Presenta i modera el debat David Ginard. Intervé Mònica Moreno, (qui és)de la redacció de la revista. **El dia 11 de maig a la llibreria Embat.**
- Acte de cloenda del curs.

Seguint la tradició de l'Ateneu Pere Mascaró, aquest curs també s'ha celebrat un **acte de cloenda del curs 2015 – 2016** el 20 de juliol a Can Alcover. **N'Antoni Marimon i en Miquel Rosselló,** com a Presidents d'ambdues Fundacions **presentaren la**

Memòria del curs i anunciaren alguns dels projectes que s'estan preparant per proper any.

L'acte se completà, com ja hem dit, amb la conferència de Pelai Pagés.

3.- Àrea de Formació.

Dins aquest curs solament hem organitzat dos cursos per regidors en els mesos de setembre i octubre. I la primera Escola d'Estiu de les Fundacions sobre la qual podreu trobar més informació a:

www.ateneu.peremascaró.org

4.- Àrea de relacions socio - polítiques. Durant aquest curs s'ha continuat mantenint i alimentant les relacions amb les entitats que ja se relacionaven amb l'Ateneu Pere Mascaró i la Fundació Emili Darder i s'han obert en algunes de noves. Aquest és el balanç d'aquesta tasca:

- El passat 21 de gener a Barcelona. **S'entrevistaren el President de la Fundació CIEMEN, David Minore i Miquel Rosselló, Lila Thomàs i Antoni Trobat de les Fundacions.** A part d'acordar establir relacions estables s'iniciaren els tràmits per desenvolupar un seminari sobre la crisi del règim del 78 amb la participació d'entitats sobiranistes i d'esquerres d'arreu de l'Estat.
- S'han renovat les relacions que tenia la Fundació Emili Darder amb la **Fundació Irla.**
- També s'han consolidat les relacions amb **el Grup Blanquerna** i el compromís de treballar conjuntament amb tot un seguit d'aspectes.
- La visita a Palma del President de **la Fundació Irtzar**, Floren Aoiz, serví per iniciar unes relacions que de segur seran molt profitoses.
- Així mateix s'ha continuat participant al si de les plataformes unitàries de la societat civil que ens ho han demanat com son:
 - **Comissió del tricentenari**
 - **Plataforma anti-TTIP de Mallorca.**
 - Estem ajudant a constituir una **plataforma per un finançament just.**
- Hem continuat la presència activa a les entitats de les que l'Ateneu és membre com:
 - **Associació Mercat Social Illes Balears.**

La Tasca més important de l'associació aquest any ha estat organitzar i celebrar la II Fira del Mercat Social els dies 19 i 20 de març al pati de **la Misericòrdia**. La Fira s'ha consolidat, repetint la mateixa assistència de públic que l'any passat (3.000 visitants), incrementant en uns pocs el número d'estands (.....), amb una bona visibilitat als mitjans de comunicació i sobre tot amb una important presència de les distintes Administracions Públiques, que l'any passat ignoraren la Fira.

- **Fiare Banca Ètica.**

S'ha continuat treballant amb la estructuració bancària de la cooperativa. Així mateix el President de l'Ateneu Pere Mascaró ha assumit la presidència de l'Associació FIARE illes Balears, i per aquest motiu Miquel Rosselló va assistir a la reunió extraordinària de la Fundació Fiare el 29 d'abril a Madrid. A la qual assistiren el President d'aquesta Peru Sassia i el President de FIARE Banca Ètica Ugo Biggeri. Per últim Miquel Rosselló i el company de l'operativa bancària de Barcelona, Jordi.....presentaren el projecte de Banca Ètica al Foro d'entitats socials de Menorca a Maó el dia 14 de juny.

- **Xarxa de Renda Bàsica.**

En Josep Valero assisteix al XV simposi anual de la Xarxa de Renda Bàsica.

Els dies 12 i 13 de febrer a Badalona.

- **Relacions amb la UIB.**

- S'arriba a l'acord amb la Facultat d'Economia i Empresa de l'UIB d'otorgar el premi Ateneu Pere Mascaró al millor treball fi de grau en l'àmbit de l'economia social. Acció que se fa públic el dia 19 de febrer a la UIB Presenten l'acte Margalida Payeres, del Rectorat, Miquel Rosselló de l'Ateneu i Andreu Sansó, Degà de la Facultat. S'acompanya l'acte amb una xarrada sobre l'emprenedoria social, base per una nova economia, d'Alexandre Duran.

Així mateix s'acorda organitzar conjuntament un curs sobre economia social.....

S'obrin negociacions amb el cap de Departament d'Història, Sebastià Serra de cara a la constitució d'un Centre de Documentació sobre l'Antifranquisme.

5.- Àrea de comunicació. En aquesta àrea hem de destacar el següent:

- **La Web de l'Ateneu**

La www.ateneu.peremascaro.org s'ha mantingut viva i activa. Ara ens toca la unificació de les WEBS de les dues fundacions, tasca que assolirem, en la mesura del possible, aquest estiu.

- Certa presència a **les xarxes socials**

A pesar d'una certa presència a les xarxes socials, continua essent una assignatura pendent.

- **L'Altra Mirada.**

- L'Altra Mirada continua gaudint de bona salut i ja hem arribat al número 52.

- En motiu de l'aparició del nº 50 de l'Altra Mirada s'ha elaborat un número extraordinari amb el títol: Canvi de model econòmic a les Illes. Ens hi posam? que també s'ha editat en paper. S'ha organitzat una **presentació de l'esmentat nº 50 i una festeta el 18 de maig a Can Alcover** per celebrar-ho i agrair a tots els col·laboradors i col·laboradores la seva participació desinteressada a tots aquests números de l'Altra Mirada.

- S'ha començat a parlar de fer un diari Digital. Serà una de les prioritats pel proper curs.

6.- Àrea d'administració, organització i funcionament.

El Secretariat se reuneix setmanalment dedicat al seguiment i coordinació de les tasques quotidianes del funcionament de les Fundacions. Així mateix contem amb un coordinador d'activitats, de plena dedicació, en Josep Valero i un company, en Pere Morell que dona un suport tècnic puntual

Una vegada més hem pogut cobrir les activitats de l'any amb el pressupost ordinari que contem i practicament tenim garantit el finançament ordinari. Ara cal treballar per millorar aquest finançament de subsistència i poder afrontar altres tasques de més envergadura. També volem adequar a la nova situació els Comptes corrents, els balanços anuals i tota la documentació legal necessària.

Estem treballant amb els instruments digitals (google groups, mails, wasap, driver, etc...) per facilitar el treball i ja contem amb un logo comú.

Però l'aspecte més positiu aconseguit és l'increment de persones voluntaries que s'han incorporat tant al Consell de les Fundacions, com al Secretariat Tècnic, com a les àrees i espais de treball.

